

Sangforeningen synger for his

Da Sandefjord fikk besøk av NRKs sommerbåt den 9. august var sangforeningen plassert i Gaia og møtte NRK med sang ute ved Kvernberget. Men det var ikke første gang i sangforeningens 160-årige historie at sang og vikingbåter hører sammen.

OVE HOLTER JØRGENSEN
redaksjonen@sb.no

For 130 år siden ble det bygd to vikingskip på verkseier Christensens verft på Framnes. Bakgrunnen var som følger: Funnet av Gogstadskipet i 1880 var en verdenssensasjon, ikke minst i USA. En amerikansk general ville bygge en kopi til Verdensutstillingen i Chicago i 1892 som falt sammen med Columbus 400-årsjubileum. Da dette ikke lot seg gjøre søkte han om å få låne Gogstadskipet. Dette ble avslått, men hvorfor ikke bygge en kopi og seile den over? Hele Norge ble invitert til å tegne bidrag. Byggeoppdraget ble gitt Chr. Christensen på Framnæs mek. verksted. Ole Wegger var byggansvarlig.

Skipet var ferdig og ble sjøsatt 4. februar 1893. I Sandefjord var alt stengt, flaggene heist og 8.000 mennesker overvar stabelavløpningen. Både regjering og Storting var representert. Skipet fikk navnet Viking og det var stor festivitas etterpå. Sandefjords Sangforening gikk i spissen for fakkeltog og sang for festdeltagerne. De ble så begeistret at gjestene ba om flere sanger. Stortingsmann Lund utbragte et «leve Sandefjords Sangforening». Det hører med til historien at verkseier Christensen måtte ut med et godt glass punsj til sangerne - betegnet som sangernes beste leskedrikk!

Viking seilte til Oslo og Bergen, og nådde New York etter 44 dager. Da de kom til Chicago var begeistringens kolossal. Det oppsto Viking-merker over alt; sigarer, sigaretter, endog en Vikingmarsj. Vikingskipet ble liggende i Chicago og for en del år siden var det ønske

MØTTE SOMMERÅPENT: Sangforeningen og Gaia hilser NRK i fjorden i august.

om å bringe båten tilbake til Sandefjord.

Et annet vikingskip som ble bygget på Christensens verft det året fikk navnet Leiv Eriksøn. Det ble utstilt på Tivoli i København og ble siden sendt til Belgia i forbindelse med Antwerpenutstillingen. Dets skjebne er ukjent.

Sangforeningen fyller 160 år 8. september. Fortsatt holdes tradisjonen med sanger om vikinghelter som Olav Trygvasson i hevd. Forruten tradisjonelle mannssanger ivaretar sangforeningen også vår tids rike sangtradisjon. Den 6. september hadde sangforeningen jubileumskonsert i Verdensteateret.

KILDER: HANS BOGENS BOK OM FRAMNÆS MEK. VÆRKSTED OG

ABR. HOLTANS BOK OM SANDEFJORDS SANGFORENINGENS FØRSTE 100 ÅR

Det har alltid vært diktet nye sanger når sangere møtes eller deltar ved større anledninger. Her er noen utdrag fra sangforeningens historie.

Ved Sandefjord bys 75-årsjubileum, diktet av lektor Schjørn, Tønsberg:

«Til Sandefjord»

Du vakre lille Sandefjord hvor friskt fra hav det blåser,
Men svøpt i havers blomsterflor i ly av lune åser.
Du hevder stolt ditt stolte rym som Skiringssals arvtager.
Ved deg får Vestfold navn på ny sin klang fra oldtids dager.

I ekte Gogstad-viking ånd du drar vidt om i verden
Og fører hjem med driftig hånd en gylden høst fra ferdens.

Og hjemmet! Husk hvor mangen en som kom her
tung om hjertet

Men dro herfra på sterke ben for gytjen leket smerte
Så hylder vi deg Sandefjord for hjelp - for dåd, for ryet

Som du på sagamettet jord har ungdomsfrisk fornyet.
Må sterke menn med unge sinn - som prøver nye veie
Få sette kraft og vilje inn og arbeidsgleden eie.
Når rik og stolt i dag du står - thi arbeid høyner mannen -

Da ønsker vi deg mange år med lukkens krans om pannen.

Og Norge vil i samlet kor med takk og hilsen heve
Et høyt hurra for Sandefjord: Den lenge, lenge leve!

Ved Gogstadhaugens innvielse 29. juli 1929. Sang diktet av Thoralf Klavenes:

«Sandefjord»

Du ligger midt i hjerte av gamle Skiringssal
Hvor dine fedre lærte å tumle på en val.
I glans av Kongshaugs minner har mangen en hiken skalv.

Her enn han avkom finner han Olav Gjerstad-Alv.
Gå fram av vilje båret stå fast i all din strid.

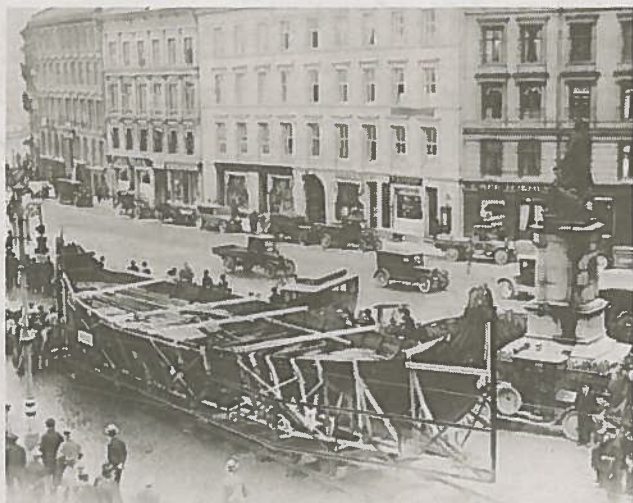
FØROGNÅ

Historien

FOTO: VIDAR ANKERSEN

I OSLO: I 1926 ble Gokstadskipet fraktet gatelangs i Oslo som bildet viser. Dessverre var ikke Sandefjord Sangforening til stede!

NYTT STYRE: Sandefjord Kurbadet SSF Det nye styret for 2013 Fra venstre: Hans Kristian Barstad, Fridtjov Nome, Jon Berggreen, Tore Samuelsen, Rene Steensma og Roy Nilsen. Per Arne Dahl var ikke tilstede da bildet ble tatt.

FOTO: BIRGER GIÆVER

Elsk hva dit mot har kåret nyt frukten av din flid.
Bær rank hvert dagsverks møie med rot i jordens ly
Men kronen mot det høye du vesle, kjære by.

Her er et par tradisjonelle dikt fra vår rike dikttradisjon.

«Landkjønning»

TEKST: BJØRNSON, MELODI: GRIEG

Og det var Olav Trygvason, stævned over Nordsjø fram
Op mot sit unge kongerige, som ikke ventet ham.
Fik han så første synet: Hvad er dette for mur i havbry-
net?
Koral: Her er grunden funden, funden, tempelhelvet
trosser herved!
Aanden bæver, hjertet fyldes, her den største kun kan
hyldes!
Gid min tro staa stærk som grunden, stige ren som jø-
kelrunden.
Aanden nå naturens højde, fyldt av ham som sammen-
føjde.

«Olav Trygvason»

TEKST: BJØRNSON, MELODI: REISSIGER

Brede seil over Nordsjø gaar, høit paa skansen i morgnen
staar Erling Skjalgson fra Sole,
Speider over hav mod Danmark: Kommer ikke Olav Tryg-
vason?
Seks og femti de drager laa, seilene faldt, mod Danmark
saa, solbændte mænd, da steg det:
Hvor bliver Ormen Lange? Kommer ikke Olav Trygvason?
Men da sol i det andet gry, steg af hav uten mast mod sky,
blev det som storm at høre:
Hvor bliver Ormen Lange? Kommer ikke Olav Trygvason?
Stille, stille i samme stund alle stod; thi fra havets bund
skvulped som suk om flaaeden:
Tagen er Ormen Lange falden er Olav Trygvason!
Siden efter i hundred aar norske skibe til følge faar, helst
døgi maanenetter:
Tagen er Ormen Lange falden er Olav Trygvason!

Støyten på Virik

Boligområdet på Virik ble påbegynt rundt 1905. Tidligere tider forteller at dette gårdsnavnet har vært både Værvikum, Vervikom, Wirick og det gammelnorske Vervikar.

Dette bildet fra 1962 viser den populære kiosken Støyten, oppkalt etter den vesle nærliggende kollen med identisk navn. Vi ser på bildet hvordan selve kiosken riktig lyser opp med alle slags hverdagsfristelser i krysset Pukkestadveien og Haneholmveien.

Om denne lille kiosken forteller Roger Davidsen i sin bok «Et sted i Sandefjord» følgende:

På 1960 tallet gikk det en liten gutt rundt i området og samlet inn penger til «Støyten-

fondet». Dette var en stund før TV-aksjoner og andre innsamlingsaksjoner var funnet opp. Det viste seg imidlertid etter en stund at dette «Støytenfondet» egentlig bare var ment brukt til godterier som gutten var fristet til å kjøpe i kiosken.

Tekst: Harald Fevang
Foto før: Poltllarkivet
Foto nå: Ragnar Iversen

Styreleders stol

Fra styrerommet på AS Framnæs Mek. Verksted har vi denne stolen. Den er laget på snekkerverkstedet på Framnæs, hvor man laget de flotteste møbler, blant annet innredninger på skip som ble levert.

På «Framnæs-rommet» på Gokstad kystlag kan du se både sittebenk, seks stoler og styreleders stol som er tatt vare på.

Tekst og foto: Svein Olav Løberg

Hvb «Thorgeir»

Det nærmer seg tiden da hvalfangerne dro til Sydishavet. Dagens fartøy representerer en av de siste som deltok. Ble opprinnelig bygd for bruk i krig. Bygd som «Flower Class» korvett HMS «Lobelia» ved Alexander Hall & Co. Ltd, Aberdeen og ferdigstilt 16/07-1941. Ble satt i tjeneste for de Frie Franske styrker. Etter krigen ble den tilbakelevert til engelske marine og solgt til et firma i Bergen, og skulle egentlig blitt lastebåt. Prosjektet ble ikke noe av og fartøyet ble solgt til Thor Dahls Hvalfangerselskap A/S (A/S Thor Dahl), Sandefjord og ombygd til hvalbåt. Begynte som bøyebygd for fl/k «Thorhammer» sesongen 1948/49. Stadig ombygning og oppgradering foregikk frem til 1955 og den fikk navnet «Thorgeir». Første sesong som hvalbåt 1951/52. I 1955 blir dampmaskineriet erstattet med dieselmotor. I 1967 var det slutt med hvalfangsten og den ble solgt til Christiania Spigerverk 25/6-1969 for opphugging ved Norsk Skipsopphugning i Grimstad. Siste sesongen var fra Sandefjord Kåre Seierstad skipsfører, Tor Jacobsen radiooffiser, Finn Gjerdrum maskinsjef, Hans Olav Marum 1. maskinist og Ragnar Kristiansen 2. maskinist.

Tekst: Ragnar Iversen (www.skipshistorie.net)
Foto: Fra privat samling

SANDEFJORD LOKALHISTORISKE SENTER

på Pukkestad gard

Har du bidrag til denne siden?

Levér det i avisresepsjonen, mkr. Lokalhistorisk senter. Bilder merkes med hvem, hva, hvor, når, og helst med en beskrivelse. Husk navn og adresse på utlåner. Har du elektronisk stoff, send det til sv-er-lu@online.no

Sandefjord Lokalhistoriske senters redaksjonsgruppe:
Sideansvarlig: Harald Fevang,

Bildeansvarlig: Bjørn Marum Olsen.

Medarbeidere: Sven Erik Lund, Ragnar Iversen, Bjørn Hoelseth, Dag I. Børresen, Gro Midttun, Svein Olav Løberg og Roger Davidsen.

Kontaktperson:
Sven Erik Lund, tlf. 928 27 154